

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۲/۰۵/۲۲

سیلانی

اروتیک او پورنوگرافیک ادبیات

دوه جلا مفاهیم

تېره ورځ مي د خوشحال د پورنوگرافیکو اشعارو په هکله د یو لیکوال لیکنه ولوسته، لیکوال پخپله لیکنه کې ډېری پورنوگرافیکې بېلگې د اروتیکې ادبیاتو لپاره کارولي وې، و می غوښتل د « اروتیک او پورنوگرافیک » ادبیاتو او لیکنو په هکله یو څه ولیکم، چې ستاسو ملتیا، نظریاتو او تنقیدونو ته هم اړتیا لرم.

میرزا آقا عسکري، ایرانی لیکوال او شاعر وایي چې د نړۍ پر مخ د خلکو تر منځ څلور ډوله لیدلوري د مینې/عشقونه په هکله موجود دي :

لومړی : افلاطوني مینه : دا هغه مینه ده چې معمولاً د خلکو ترمنځ کارول کیږي یا هم که په ساده ژبه یې ووايو دا هغه مینه ده چې خلک یې خپلو ورځني ژوند کې کاروي؛ شاعران او لیکوال هم همدا مینه په خپلو لیکنو کې پالي. پدې مینه کې عاطفه، احساس، علايق، رنگ، بڼکلا او داسې نورې ځانگړنو ته پاملرنه کیږي. په پای کې باید ووايم دا مینه د ولس په هره طبقه کې کارنده او معموله ده او عاشق و معشوق یې دواړه د ځمکې پر مخ موجود وي.

دویم: عرفاني مینه: دا هغه مینه ده چې د خلکو په منځ کې د خاصو اشخاصو لخوا پالل کیږي او معشوقه یې د ځمکې پر مخ نه لیدل کیږي، یا هم د لیدلو وړ نه وي. په دې مینه رږدو کسانو ته عارفان یا متصوفین وایي. دوی پخپله مینه کې انساني غرابض، جسم یا وجود ، احساسات او علاقو ته ارزښت نه ورکوي؛ دوی خپله مینه د معنویت او روحاني نړۍ له مخې سره ټینګوي او پالي یې. په عرفاني مینه کې عارف هڅه کوي چې د تصوفی او عرفاني مدارجو او منازلو له تېرېدو وروسته خپل معشوق ته ورسېږي او ځان فنا فی الله کړي. په حقیقت کې دا مینه د خالق او مخلوق یا د ځمکې او آسمان تر منځ معنوي تړون دی.

درېیم: بل ډول عاشقانه لیدلوري ته پورنوگرافیک وایي. په دې عاشقانه لیدلوري کې د انسان شعور، عقل او معنویت ته ارزښت نه ورکول کیږي، برعکس دا لیدلوری یوازې د انسان پر جسم، غرابضو او احساساتو متمرکز وي. څلورم: اروتیکې عاشقانه لیدلوری : دا په حقیقت کې یو ډول عاشقانه لیدلوری دی، چې د عرفاني او ځمکنی مینې تر منځ واقع کیږي. شاعر او لیکوال پورنوگرافیک عشق ته یو ډول انسانی او هنري رنگ ورکوي او ددغو دواړو عشقونو له گډون څخه څلورمه برخه چې اروتیکې ادبیات بلل کیږي، را منځته کوي.

د اروتیک او پورنوگرافیک کلمې له یوناني ژبې څخه انګلیسي ژبې ته را دننه شوي دي. تر ډېرې مودې دا کلمې د لیکوالو لخوا په یو معنا کارول کېدې، خو د هنري ادبیاتو په را منځته راتگ سره یادو کلمو د کارونې ځایونه سره جلا او بېلې معناوې وړاندې کړې.

اروتیک یوه انګلیسي کلمه ده او ریښه یې په لرغوني یونان کې د "ایروس" له کلمې څخه ده. د فلسفې او تصوف ځینې پوهان ایروس او اګاپ د گډ مفهوم او معنا په توګه کاروي، مګر ځینې نور یې دواړه د معنی له مخې جلا ګڼي. اګاپ یو ډول معنوي او الهي مینه بولي یا په بل عبارت دا د غیر مشروطې مینې څرګندونه ګڼي، مګر ایروس یوه مشروطه او ځمکنی مینه ده چې هنرمند یې د یو هنري بیان سره چې د عاشق او معشوق ترمنځ واقع کیږي، انځوروي.

یا په بله وینا په اروتیکې ادبیاتو کې یو لیکوال، هنرمند او شاعر لوڅي او لغري ویناوي، کلام یا لیکنې، عکس، مجسمې، فلمي صحنو او رسامی ته هنري بڼه ورکوي چې له یوې خوا د لوستونکي، لیدونکي او اورېدونکي جلب

د پاڼو شمیره: له 1 تر 2

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکني د لیکنيزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رایرلو مخکې په خیر و لولئ

توجه، احساسات، علايق او غرايض را و پاروي، له بله اړخه يې هنري او ادبي تومنه دومره بارزه وي چې مينه او عواطف پرې غلبه وکړي .

په اروتيکي ادبياتو کې شاعر، ليکوال او هنرمند له درېيو اړخونو يوه ليکنه، شعر او هنري تابلو يا لاسوند تخليق تر پوښتن لاندې نيسي؛ لومړی اړخ يې عرفاني مينه وي، دويمه برخه يې هنر او هنري ادبيات وي او درېمه برخه يې د پورنوگرافیک اړخ دی. ددغو درېيو اړخونو په اغېرلو سره يوه اروتيکه ليکنه، شعر او هنري توليد رامنځته کوي. يعنې هم خلاقيت لري، هم هنريت لري او هم جذابيت.

اروتیکي ادبيات او هنر يوازې په شعر او ليکنو کې نه کارول کېږي، بلکې د سينما، رسامی، مجسمه سازی، تابلو جوړونې او په ټوله کې بايد ووايم چې په گرده هنري، ادبي او سينمايي برخو کې رغنده رول لوبوي.

د پورنوگرافي کلمه هم يوناني ريښه لري او له دوه کلمو څخه ترکيب شوي ده: په يوناني کې πόρνη : او انگليسي کې pornē : چې د فاحشي معنا وړاندې کوي او د گرافو کلمه چې په يوناني کې γράφω او انگليسي کې graphō دی، د ليکلو او فحشا معنا وړاندې کوي. همدارنگه د لوڅ معنا هم ورکوي.

پورنوگرافي هم د اروتيک په شان په ادبياتو، سينما او نورو برخو کې کارول کېږي، خو توپير يې په دې کې دی چې پورنوگرافيکي ليکنې، فلمونه او شاعري هنري او ادبي تومنه نلري يوازې دجنسي غرايضو او احساساتو د پارولو له پاره کارول کېږي. په دغه ډول ليکنو، شعرونو، عکسونو او سينمايي فلمونو کې د انسان د جنسي غرو او اندامونو يادونه او تصوير برداري له لفايي پرته کېږي، د لوستونکو، ليدونکو او اورېدونکو جنسي غرايض پاروي .

د پښتو ادبياتو په کلاسيکه شاعرۍ کې د پورنو گرافيکو ادبياتو او ليکنو بېلگې ډېرې دي. د خوشحال خان خټک، حميد مومند او ځينو نورو شاعرانو اشعار د اروتيکو ادبياتو تر څنگ پورنوگرافيک اړخ هم لري. مگر ځيني ليکوال او څېړونکي د خوشحال خان پورنو گرافيک اشعارو اروتيک اشعار بولي، چې دا کار د تامل او تنقيد وړ دی.

درنښت!

تمهيد سيلانی